

LETNICE A (NA)MALOVANÉ PRÁZDNINY

V roce 2003 založilo v malebné obci pod Kozákovem několik nadšenců občanské sdružení. Stalo se tak v Tatobitech a nadšenci si dali příjmení malíře Jana Dědiny, které v názvu vytvořilo synonymum venkova. Mimo úpravy malířovy zahrady se podařilo obnovit venkovské tradice a také připravit programy zcela nové. Jedním z nich jsou Slavnosti lípy, které v obci vyplnily dobu Letnic v měsíci červnu. Samozřejmě, že se hlavním aktérem slavnosti stala zdejší památná lípa. Tu uctívali zdejší obyvatelé již dávno v minulosti a díky této samozřejmě péči se „tisíciletá“ babička dočkala dneška. V jejím stínu odpočíval v parném dopoledni básník Svatopluk Čech při své cestě na Kozákov. Možná, že impozantní strom inspiroval k uměleckému rozletu zdejšího rodáka, houslaře Mistra F.X. Drozenu. Koncem 19. století tatobitskou lípu zpodobnil malíř Cyril Kutlík, který později založil uměleckou akademii v Bělehradě. Pod korunou lípy je domek, ve kterém spřádaly své sny kameníci Zemanové, aby jimi pak obohatili celý náš region. Stopy jejich práce nacházíme v rodné obci, okolí i daleko v kraji. Nejvyšší vrchol Stezky Jana Dědiny, vybudované sdružením Dědina k bodům místních zajímavých pamětihodností, se ve stráni za obcí v lese Slavka, nachází lom s růžovým, křemenným porfyrem. Zmínky o něm pocházejí z roku 1776 a najdete jej také v geologické expozici v Malířově zahradě, která je součástí malířovy stezky. Z obecního lomu je nádherný výhled na hlavní část Českého ráje. Samozřejmě dohlédnete k stromové Malířovy zahrady, která je vždy na začátku září zaplněna dětmi a jejich malířskými pokusy. Událost nazvali pořadatelé (Na)Malované prázdniny a termín spojili s narozeninami malíře Mistra Jana Dědiny (1.9.1870). Umělcova zahrada se vždy zaskví barvami začínajícího podzimu i výtvořů dětí, pro něž je vždy připraven bohatý a tvůrčí program. Nejlepší dětské malby loni vyšly v knize Příběhy z celého světa, kterou vydal Česko-německý fond budoucnosti a Pražský literární dům. Ceny byly dětem předány na velvyslanectví Německé spolkové republiky v Praze.

Každé jaro v Malířově zahradě končí v plamenech Morana, kterou děti ze Základní Masarykovy školy obnovily známou tradici vynášení smrti ze vsi. Plameny zde připomínají na začátku července také památku Mistra Jana Husa, který se stal pro malíře Dědinu ve francouzském exilu stálým uměleckým námětem. S Alfonzem Muchou dokonce vydal v roce 1903 knihu s bohatou obrazovou ilustrací a textem tragického příběhu. Obec Tatobity oslaví v roce 2014 velmi významné jubileum. Uplyne totiž pětset let od první písemné zmínky o této podkozákovské obci, která za dobu existence stála vždy v popředí života regionu Český ráj. I pro pestrý a bohatý kulturní život stojí i dnes na špici obnovení venkova. Rozhodně vás příjemně překvapí nejen svou úpravností, ale i množstvím nabídek místních spolků ke sportovnímu a kulturnímu prožití volného času.

Petr Pešek

Březen 2011 pro Turistické noviny
v Turnově